

अनन्तविजयं राजा कुन्तीपुत्रो युधिष्ठिरः ।

नकुलः सहदेवश्च सुघोषमणिपुष्पकौ ॥ १६

अनन्त-विजयम् राजा कुन्ती-पुत्रः युधि-ष्ठिरः ।

नकुलः सहदेवः च सुघोष-मणिपुष्पकौ ॥

anantavijayaṁ rājā kuntī putro yudhiṣṭhiraḥ ।

nakulaḥ sahadēvaś ca sughoṣa maṇipuṣpakau ॥

अनन्तविजयम् *anantavijayaṁ* (the conch named) Anantavijaya राजा *rājā* the king कुन्तीपुत्रः *kuntī putraḥ* son of Kunti युधिष्ठिरः *yudhiṣṭhiraḥ* Yudhishtira नकुलः *nakulaḥ* Nakula सहदेवः *sahadevaḥ* Sahadeva च *ca* and सुघोष मणिपुष्पकौ *sughoṣa maṇipuṣpakau* conchs named Sughosha and Manipushpaka.

The King Yudhishtira, the son of Kunti, blew Anantavijaya; Nakula and Sahadeva blew Sughosha and Manipushpaka. 16

Yudhishtira is a king to the core. Being seated on the throne or being sent into exile in the forest makes no difference in his bearing. Under all circumstances he manifests royal grace and magnanimity. He is therefore described as Raja. He is now the uncrowned king on the battle-field.

काश्यश्च परमेष्वासः शिखण्डी च महारथः ।

धृष्टद्युम्नो विराटश्च सात्यकिश्चापराजितः ॥ १७

काश्यः च परम-इष्वासः शिखण्डी च महा-रथः ।

धृष्ट-द्युम्नः विराटः च सात्यकिः च अ-पराजितः ॥

kāśyaś ca paramēśvāsaḥ śikhandī ca mahā rathaḥ ।

dhr̥ṣṭadyumno virāṭaś ca sātyakiś cā 'parājitaḥ ॥

काश्यः *kāśyaḥ* Kasya, the King of Kasi च *ca* and परमेष्वासः (परम इष्वासः) *paramēśvāsaḥ* (*parama īśvāsaḥ*)